

Minnen från

Källarvalven

Ernst Wingborg, Lars-Erik Eriksson och Liisa Öden Vento.

Den 10 juni invigdes Mälardöarnas Folk-rörelsearkivs sommarutställning på Galleri Utkiken, Ekerö bibliotek. Mycket folk hade samlats och innan det blågula bandet klipptes av Edward Blom, arkivarie, mathistoriker och före detta Ekeröbo, så presenterade sig Lars-Erik Eriksson, ordförande i MFRA och pratade lite om verksamheten. Utställningen består av ett tjugotal affischer, var och en representerar en förening som förvarar sitt material hos MFRA. Föreningarna har varit delaktiga men affischerna har utformats av Ernst Wingborg som är sekreterare i föreningen.

Till största delen är det arkivmaterial som syns på affischerna med föreningarna har haft möjlighet att lägga till lite aktuell information också. En verkligt bra idé och snyggt gjort, ett utmärkt sätt att tillgängliggöra sitt arkivmaterial. Tyvärr är det så att när ni läser det här så är både sommaren och utställningen över men annars så skulle jag verkligen rekommendera ett besök. Men nu får ni nöja er med några bilder.

Eva Wetterborg

Besök på Krigsarkivet

21 maj 2013

En riktigt gammal karta har fått nytt liv, en viktig arbetsuppgift på Krigsarkivet.

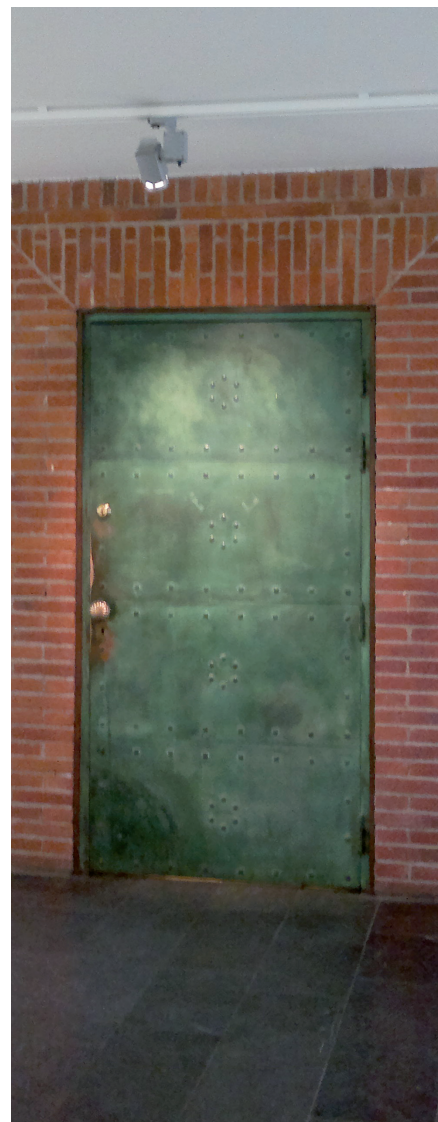
Tillsammans med ett femtontal FSL medlemmar besökte jag Krigsarkivet på Banérgatan i Stockholm en eftermiddag i maj. Ett mycket intressant arkiv, vår guide, Nina Sandberg, var väldigt bra och hade förberett besöket på bästa vis. Vi fick se lite av varje av deras stora samlingar och också hälsa på tjejerna som arbetar med att restaurera kartor, ritningar mm. Jag tror

att många av oss gärna stannat och tittat och lyssnat på fler historier.

Krigsarkivet är ritat av arkitekten Cyrilles Johansson och invigdes 1947, och innehåller handlingar från 1500-talet och framåt. Särskilt intressant är deras stora, unika kartsamling som innehåller ca 35 000 handritade stads- och fästningskartor. De äldsta från 1500 talets slut. I övrigt innehåller ar-

Vi fick höra mycket intressant av den duktiga guiden Nina Sandberg.

Dörren till det allra heligaste.

kivet det mesta man kan tänka sig av handlingar med anknytning till Arméförvaltningen och de olika regementena och en hel del personarkiv. Något som jag tyckte verkade lite extra spännande, eftersom vår familj en gång hade ett gammalt soldattorp som sommarställe, var att man kunde hitta historier kring de gamla soldattorpen. Det kommer jag att försöka ta reda på mera om.

Krigsarkivet har ca 72 000 hyllmeter handlingar, de flesta handlingar som är äldre än 40 år är offentliga, man har också ett stort bibliotek och en forskarsal. Där är det öppet varje dag och man kan få hjälp med framtagning och andra frågor av deras arkivarier. Väl värt ett besök.

Eva Wetterborg

KULTURBIENNAL I DANDERYD

Andra veckan i september hölls en Kulturbienal i Danderyd omfattande alla tänkbara kulturevenemang. Som grund till biennalens utformning var kommunens alla föreningar inbjudna att presentera sin förening utifrån ett lokalt kulturperspektiv. Under ett års förberedelse tid arbetade en kommitté med att sätta samman ett intressant och allsidigt program. Ett 40-tal arrangemang genomfördes under två veckoslut och mellanliggande vardagar. I det omfattande programmet ingick konserter med erkända musiker, presentationer av i kommunen boende skådespelare och författare. Här ingick även en konstrunda med öppet hus hos mer än 60 aktiva konstnärer/medlemmar i Danderyds Konsthalls nätverk där konstverk var till försäljning. Danderyds Arkivförening medverkade vid två tillfällen, dels under öppningsdagen där vi visade på vad en lokal arkivförening kan

bistå övriga föreningar med. Dessutom hade vi eget öppet hus i Vattentornet under en eftermiddag där vi visade vårt bestånd och även inbjöd till att ge hugade föreningar ett gott förvar av sina arkivalier. Denna eftermiddag var förvånansvärt välbesökt!

*Monica Frumerie
Danderyds Föreningsarkiv*

NY LEDAMOT

Hej! Mitt namn är **Erland Nilsson** och jag är ny ledamot i FSL.

Jag är 74 år, uppvuxen i Småland tillsammans med fem bröder och flyttade till Stockholm 1962 för att studera på SSTA, Stockholms Stads Tekniska Aftonskola på kvällstid,

där jag tog en kemiingenjörsexamen.

Jag arbetade inom läkemedelsföretaget Kabi-Pharmacia till min avtalspension. Där var jag bl.a. ansvarig för ett mellanarkiv med forskningsrapporter och andra arkivhandlingar, så jag lärde mig tidigt hur viktigt det är att spara och vårda handlingar på ett korrekt sätt.

Mina föräldrar var nykterister, så även jag har axlat deras synpunkt att det är skönt att vakna på morgonen och veta vad man gjort kvällen före. Inom nykterhetsrörelsen IOGT-NTO finns det många entusiaster som sköter våra arkivhandlingar och ser till att de sparas för framtiden. I Stockholms Distrikt finns det en arkivgrupp som träffas i distriktets arkiv varan-

nan måndag och ser till att alla föreningar inom distriktet lämnar ifrån sig sin historia så den kan sparas för framtiden.

Fritiden ägnar jag mest åt dans i olika former, huvudsakligen folkdans, eftersom jag är utbildad folkdanspedagog. Därför har det blivit många resor till olika folkdansfestivaler under åren, mestadels inom Europa men även till USA.

De senaste 10 åren har jag även arbetat som pedagog i Ordenshuset på Skansen och har då fått tillfälle att berätta för turister om vad nykterhetsrörelsen och andra folkrorelser betytt för utvecklingen i Sverige och även hur stor betydelse Ordenshus, Folkets Hus och Missionshus haft för att folk skulle kunna träffas på sin fritid och studera i cirklar.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Efter en lång och varm sommar har hösten kommit! En tid när dagarna blir kortare och kvällarna mörkare. Som gjort för att ta hand om alla föreningsarkiv som finns gömda på alla möjliga ställen. Som skall sorteras och gallras för att sedan lämnas in till ett arkiv för säker förvaring. Allt för att kommande generationer skall ha en möjlighet att ta del av den verksamhet som har genomförts i vår tid.

Vi i FSL har haft vår höstkongress

där vi har dragit upp riktlinjerna för vår verksamhet 2014. Mer marknadsföring i våra kommuner är en del av vår prioriterade verksamhet. Nu i oktober har vi haft en träff med styrelserna för våra arkivföreningar där vi tog upp exempel på bra verksamhet som genomförts lokalt.

En annan viktig del av vår verksamhet är ju tillgängliggörandet av våra arkiv. Det närmaste tillfället att göra det är Arkivens dag. Där har vi alla som arbetar

med arkivhantering i Stockholms län en möjlighet att visa vad vi har i våra arkiv. Årets tema är Flora och Fauna och det ger oss stora möjligheter att hitta ett eller flera föreningsarkiv som vi kan tillgängliggöra för kommuninvånarna.

I den förening där jag är lokalt verksam, Vallentuna Folkrorelsearkiv, har vi sedan många år tillbaka ett etablerat samarbete med Kommunarkivet och Bildarkivet. Vi kallar det "Tre arkiv berättar" och tillsammans tar vi fram under-

lag till en aktivitet på Arkivens dag. Redan i juni började vi att leta efter underlag på temat Flora och Fauna. Vi fann att kommunens naturreservat i allmänhet och Angarnssjöängen i synnerhet kunde utgöra en bra grund med underlag som finns både i vårt arkiv, i Kommunarkivet och i Bildarkivet.

Angarnssjöängen är ett riksbekant naturreservat med ett unikt växt- och djurliv och en mycket spännande historia från en sjö med kontakt med Östersjön till ett vattenrike med stort turistvärde och med en spännande historia. Genom åren har nivån i sjön reglerats både

med höjning och sänkning. Under tidigt -70-tal planerades den s k Ösebystaden och då skulle 20 000 invånare beredas bostäder där och tunnelbana dras in till Stockholm. Ösebystaden blev dock inte förverkligad. Föreningar drev sedan på för att Angarnssjöängen skulle skyddas genom att bli ett naturreservat vilket det blev tidigt -80-tal. I dag finns fågelskådartorn, ett enkelt naturrum och en ovärderlig flora och fauna.

Detta vill vi i Vallentuna visa och berätta om på Arkivens dag som vi håller den 16 november i vårt Kulturhus. Utöver utställning-

en som pågår en månad blir det föredrag kring utvecklingen kring Angarnssjöängen.

Det är bara den egna fantasin som sätter gränser för vad vi kan göra på Arkivens dag.

Nils-Bertil Nilsson

Ordna och Vårda föreningsarkiven ges ut av

Postadress Stockholms Stadsarkiv, Box 22063, 104 22 Stockholm **Besöksadress** Kungsklippan 6 **Tel** 08-508 283 42
Hemsida www.foreningsarkiven.a.se **E-post** info@foreningsarkiven.a.se **Ansvarig utgivare** Nils-Bertil Nilsson
Redaktion AU för FSL **Layout** Hoch Original & Design
Manusstopp 30 november 2013